

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevasta asetusluonnoksesta. Asetus sisältäisi 1.1.2024 voimaan tulevan uuden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023, asiakastietolaki) nojalla annettavan sääntelyn koskien käyttöoikeutta asiakastietoon, sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutuslupan kohdentamista sekä potilastietojen erityissuojausta.

Tausta

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut voimassa olevan asiakastietolain 15 §:n nojalla asetuksen käyttöoikeuksista asiakastietoon (825/2022). Asetus on tullut voimaan 30.6.2023. Lausuttavana olevassa asetusluonnoksessa käyttöoikeuksia koskevaa sääntelyä on täydennetty siten, että asetuksessa säädettäisiin myös käyttöoikeuksista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon välillä luovutettuihin tietoihin. Lisäksi asetusluonnoksessa on huomioitu voimassa olevasta käyttöoikeusasetuksesta saatuja palautteita, esimerkiksi sosiaalipalvelun toteuttamisen tehtävien käyttöoikeuksissa.

Uuden asiakastietolain 53 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa on oikeus saada ja käyttää palvelun toteuttamisen kannalta välttämättömiä asiakastietoja. Sosiaali- ja terveydenhuollon välillä on tiedonsaantioikeus, joka edellyttää asiakkaan antamaa luovutuslupaa, pois lukien tilanteet, joissa asiakas ei muistisairauden, tajuttomuuden tai vastaavan syyn takia pysty päättämään luovutuslupan antamisesta.

Käyttöoikeuksien lisäksi uusi asetus sisältäisi sääntelyn sosiaali- ja terveydenhuollon välistä tiedonsaantioikeutta koskevan luovutuslupan kohdentamisesta ja potilastietojen erityissuojauksesta.

Tavoitteet

Lausuntopalaute huomioidaan asetusluonnoksen jatkovalmistelussa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään Lausuntopalveluun. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi -sivustolta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Vaihtoehtoisesti lausunnon voi toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi). Lausunnonantajaa pyydetään viittaamaan asianumeroon VN/18557/2023

VAHVA-ministeriöille: lausunto viedään VAHVA:n asialle VN/18557/2023

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi -sivustolla.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 11.1.2024.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Anna Sandberg, etunimi.sukunimi@gov.fi
Neuvotteleva virkamies Outi Äyräs-Blumberg, etunimi.sukunimi@gov.fi

Liitteet:

[Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 2024_LUONNOS.pdf](#)

[Muistio asiakastietojen käsittelyasetus 2024.pdf](#)

[SV Förordning om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 2024_Utkast.pdf](#)

[SV Promemoria, Förordning om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården Utkast 2024.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne julkisen sosiaalihuollon sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävän käyttöoikeuden laajentamisesta palvelun järjestämisessä syntyviin asiakastietoihin (14 §)?

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Onko asetusalunokseksessa tunnistettu oikein, mitä yhteiset palvelut voivat olla (17 ja 18 §)?

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (17 §)

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Luovutusluvan kohdentaminen. Mahdollistaako luovutusluvan kohdentaminen asiakkaan tiedollisen itsemääräämisoikeuden toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastietojärjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairauden tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairauden tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole

asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Potilastietojen erityissuojaus. Kannatatteko esitettyjä laajennoksia erityissuojaukseen?

- Kyllä. Perustele:
- Ei. Perustele:

Muita kommentteja asetuseräluonnoksesta:

Hakari Kari
Sosiaali- ja terveysministeriö

Sandberg Anna
Sosiaali- ja terveysministeriö